

Sosnowiec, 27 września 2024 r.

Protokół

posiedzenia Komisji Habilitacyjnej, powołanej przez Radę Naukową Instytutu Językoznawstwa Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach, 12 grudnia 2023 roku w celu przeprowadzenia postępowania habilitacyjnego dr Marzeny Wysockiej-Narewskiej w dziedzinie nauk humanistycznych, w dyscyplinie językoznawstwo

27 września 2024 roku za pośrednictwem środków umożliwiających komunikację na odległość (MS Teams) odbyło się posiedzenie Komisji w następującym składzie:

prof. dr hab. Elżbieta Mańczak-Wohlfeld (Uniwersytet Jagielloński w Krakowie) – Przewodnicząca Komisji wyznaczona przez Radę Doskonałości Naukowej

dr hab. Anna Seretny (Uniwersytet Jagielloński w Krakowie) – Recenzentka wyznaczona przez Radę Doskonałości Naukowej

dr hab. Justyna Leśniewska (Uniwersytet Jagielloński w Krakowie) – Recenzentka wyznaczona przez Radę Doskonałości Naukowej

dr hab. Joanna Rokita-Jaśkow (Uniwersytet Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie) – Recenzentka wyznaczona przez Radę Doskonałości Naukowej

dr hab. Zbigniew Możejko (Uniwersytet Warszawski) – Recenzent wyznaczony przez Radę Instytutu Językoznawstwa

dr hab. Krystyna Warchał (Uniwersytet Śląski w Katowicach) – Członkini Komisji wyznaczona przez Radę Instytutu Językoznawstwa

dr hab. Jolanta Latkowska (Uniwersytet Śląski w Katowicach) – Sekretarz Komisji wyznaczona przez Radę Instytutu Językoznawstwa

Posiedzenie było nagrywane.

Przebieg posiedzenia:

Posiedzenie rozpoczęła Przewodnicząca Komisji, prof. dr hab. Elżbieta Mańczak-Wohlfeld, która przypomniała zasady procedowania i poprosiła zebranych o wyrażenie opinii o przedstawionym do oceny osiągnięciu naukowym dr Marzeny Wysockiej-Narewskiej oraz w sprawie nadania albo odmowy nadania jej stopnia doktora habilitowanego nauk humanistycznych w dyscyplinie językoznawstwo.

Zgodnie z zaproponowanym przez Przewodniczącą Komisji porządkiem, jako pierwsza zabrała głos **dr hab. Justyna Leśniewska**. Recenzentka, odnosząc się do aspektów merytorycznych ocenianej rozprawy i cyklu artykułów, wyraziła zastrzeżenia co do przyjętej przez Habilitantkę definicji fosylizacji, która, jej zdaniem, jest błędna i skutkuje problemami związanymi z konceptualizacją konstruktów oraz sposobem jego pomiaru. Równie krytycznie odniosła się do niestarannie przygotowanej dokumentacji wniosku, w której istnieją rozbieżności odnośnie do prac będących przedmiotem oceny. Jest to błąd mogący potencjalnie mieć poważne następstwa formalne. Zastrzeżenia Recenzentki budzi również powtarzalność treści, gdyż treść artykułów pokrywa się z rozprawą habilitacyjną, co sugeruje, że najprawdopodobniej dotyczą one tego samego badania, chociaż fakt ten nie został bezpośrednio stwierdzony. Zdaniem prof. Leśniewskiej, najsłabszymi elementami dorobku Habilitantki są brak działalności grantowej, brak współpracy międzynarodowej i publikacji zagranicznych oraz niska rozpoznawalność wyrażana liczbą cytowań. Jednakże, ponieważ w świetle obowiązujących przepisów, parametry te nie stanowią wymagań do nadania stopnia doktora habilitowanego, nie rzutują one na całościową ocenę osiągnięć Habilitantki. Podsumowując wypowiedź Recenzentki, prof. Mańczak-Wohlfeld wyjaśniła, że jest to jedyna pozytywna ocena w obecnym postępowaniu.

Dr hab. Zbigniew Możejko, którego recenzja posiada negatywną konkluzję, uzasadnił swoją ocenę dwoma argumentami: teoretycznym i empirycznym. Argument teoretyczny dotyczy przeglądu literatury przedmiotu, który, w jego ocenie, pomija podstawowe prace i badaczy z dziedziny, szczególnie tych publikujących w ostatnim dwudziestolecu. Argument empiryczny związany jest z brakiem informacji na temat rozmiarów użytego w badaniach korpusu danych, co sprawia, że przytoczone w rozprawie dane liczbowe są nieweryfikowalne. Argumenty te są na tyle poważne, że stanowią podstawę do odrzucenia rozprawy. Prof. Możejko dodał, że dalszą, szczegółową motywację tej oceny przedstawia jego 16-stronicowa recenzja.

Dr hab. Joanna Rokita-Jaśkow określiła zakres badań przeprowadzonych przez Habilitantkę jako zbyt ambitny, gdyż obejmujący większość obszarów funkcjonowania języka. Podkreśliła przy tym, że brak informacji o sposobie analizy danych, wadliwy dobór narzędzi badawczych, jak i niepoprawna konceptualizacja problemu, sprawiają, że przedstawione w pracy wnioski są powierzchowne i często odbiega od uzyskanego materiału empirycznego. Podobna rozbieżność ma miejsce w odniesieniu do omówionych w części teoretycznej rozprawy zagadnień, takich jak dystans językowy, ekspozycja na język, czy wpływ języka rodzimego, które albo zostały pominięte w dalszej dyskusji, albo bez

uzasadnienia nie zostały uwzględnione w badaniach. Recenzentka zwróciła również uwagę na brak zastosowania metod statystycznych w analizie danych we wszystkich przedstawionych do oceny pracach, które operują głównie surowymi danymi liczbowymi. W jej ocenie, na etapie habilitacji jest to niewystarczające. W podsumowaniu, prof. Rokita-Jaśkow stwierdziła, że chaotyczna struktura rozprawy, odtwórczy charakter niektórych tekstów, nieprecyzyjna terminologia, jak i brak odpowiedzi na pytania badawcze wskazują jednoznacznie na braki kompetencyjne Habilitantki w zakresie metodologii badań, co jest istotnym zarzutem w przypadku aktywnych naukowo badaczy i osób sprawujących nadzór nad badaniami. Fakt, że załączone do dorobku artykuły powielają powyższe uchybienia, potwierdza te zarzuty, skutkując negatywną konkluzją recenzji.

Rozpoczynając swą wypowiedź, **dr hab. Anna Seretny** stwierdziła, że ponieważ najważniejsze argumenty przemawiające na niekorzyść Habilitantki zostały wskazane przez jej przedmówców, ograniczy się do dwóch kwestii. Pierwsza z nich dotyczy braku czytania w literaturze z zakresu glottodydaktyki polonistycznej, która rozwija się dynamicznie od 2004 roku i posiada imponujący dorobek. Habilitantka, będąca z wykształcenia anglistką, wkroczyła na nowy dla siebie obszar badawczy i przeprowadziła badania w oderwaniu od tego dorobku, posiłkując się w zamian przestarzałym materiałem bibliograficznym i sugerując pionierski charakter swojej pracy. Druga kwestia to względy metodologiczne, a konkretnie niewłaściwe określenie poziomu znajomości języka polskiego u badanej próby. Prof. Seretny wyjaśniła, że jest autorką testu plasującego, który został zastosowany w badaniach. Niestety, niezgodnie ze sztuką. W konsekwencji, wyodrębniono liczną, bo ponad stuosobową próbę, którą charakteryzował znacznie niższy od przyjętego przez Habilitantkę poziom znajomości języka. Wyraziła również wątpliwości dotyczące sposobu uzyskiwania materiału językowego do badania, brak studium przypadku i inne niedociągnięcia warsztatowe, które są nie do przyjęcia u osób mogących w przyszłości nadzorować prace badawcze młodszych pracowników. Reasumując swą wypowiedź, prof. Seretny podkreśliła, że jest jej niezmiernie przykro, gdyż jest to pierwsza negatywna recenzja w jej karierze, jednak czuje się zobligowana wystawić negatywną ocenę dorobku naukowego Habilitantki.

Dr hab. Krystyna Warchał podtrzymała stanowisko wyrażone w opinii oraz jej negatywną konkluzję. W odpowiedzi, prof. Mańczak-Wohlfeld podziękowała za wyczerpującą i obszerną, bo liczącą kilka stron opinię. Podkreśliła przy tym, że tak wnikliwe oceny ze strony członków komisji są dość rzadkie.

Dr hab. Jolanta Latkowska zauważyła, że w badaniach niewystarczająco rozwinięty został wymiar czasowy fosylizacji. Pomimo zastosowania schematu badania podłużnego,

czynniki mogące mieć wpływ na wyniki poszczególnych pomiarów, jak i same dane, nie zostały przez Habilitantkę odpowiednio zanalizowane i udokumentowane. W rezultacie, nie ma pewności czy i/lub w jakim stopniu badany materiał językowy przedstawia fosylizację, czy inne, przebiegające równolegle procesy.

Przewodnicząca Komisji, **prof. dr hab. Elżbieta Mańczak-Wohlfeld**, podziękowała uczestnikom posiedzenia za zwięzłe przedstawienie recenzji i opinii, akcentując ich jednoznacznie negatywny wynik. Przyznała przy tym, że w dorobku Habilitantki brakuje umiędzynarodowienia i wysokiej cytowalności, co jest efektem publikowania w wąskim kręgu krajowych czasopism. Następnie, poinformowała zebranych o obowiązującym trybie i zasadach głosowania (głosowanie jawne, bezwzględną większością oddanych głosów, przy obecności co najmniej 6 członków komisji habilitacyjnej, w tym przewodniczącego i sekretarza) oraz przedstawiła projekt uchwały w sprawie nadania stopnia doktora habilitowanego w dziedzinie nauk humanistycznych w dyscyplinie językoznawstwo w postępowaniu wszczętym na wniosek dr Marzeny Wysockiej-Narewskiej. Głosowanie przeprowadzono w trybie jawnym, poprzez podniesienie ręki, zgodnie z życzeniem Habilitantki. Wynik głosowania: 0 głosów za, 6 przeciw, 1 wstrzymujący się.

Po ogłoszeniu wyników głosowania Przewodnicząca stwierdziła przyjęcie uchwały, a Sekretarz Komisji przekazała informacje o terminie sporządzenia uzasadnienia podjętej uchwały, protokołu posiedzenia Komisji oraz zasadach podpisywania tych dokumentów.

Członkowie Komisji nie zgłosili żadnych dodatkowych wniosków, w związku z czym Przewodnicząca Komisji zakończyła posiedzenie.

Przewodnicząca Komisji

Prof. dr hab. Elżbieta Mańczak-Wohlfeld

Uchwała
Komisji Habilitacyjnej
z 27 września 2024 r.,
powołanej w postępowaniu w sprawie nadania stopnia doktora habilitowanego
w dziedzinie nauk humanistycznych w dyscyplinie językoznawstwo,
wszczętym na wniosek dr Marzeny Wysockiej-Narewskiej.

§ 1

Komisja habilitacyjna, powołana przez Radę Naukową Instytutu Językoznawstwa uchwałą z 12 grudnia 2023r. oraz uchwałą z 20 lutego 2024r. w sprawie powołania dr. hab. Zbigniewa Możejki z Uniwersytetu Warszawskiego w miejsce dr hab. Anny Turuli, która zrezygnowała ze sporządzenia recenzji, działając na podstawie art. 221 ust. 10 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2023 r. poz. 742), po zapoznaniu się z recenzjami i dokumentacją wniosku, stwierdza, że aktywność naukowa oraz osiągnięcie naukowe zatytułowane „Language Fossilisation in the Advanced Learners of Polish as a FL: Focus on Problems and Possible Solutions”, nie stanowią znacznego wkładu w rozwój dyscypliny naukowej językoznawstwo i wyraża negatywną opinię w sprawie nadania dr Marzenie Wysockiej-Narewskiej stopnia doktora habilitowanego w dziedzinie nauk humanistycznych, w dyscyplinie językoznawstwo.

UZASADNIENIE

Komisja Habilitacyjna zapoznała się z pełną dokumentacją postępowania habilitacyjnego dr Marzeny Wysockiej-Narewskiej. Recenzje sporządzone przez dr hab. Annę Seretny, dr hab. Joannę Rokitę-Jaśkow, dr. hab. Zbigniewa Możejkę oraz opinia członkini komisji dr hab. Krystyny Warchał zawierają negatywną konkluzję. Recenzja sporządzona przez dr hab. Justynę Leśniewską zawiera pozytywną ocenę aktywności i osiągnięcia naukowego Habilitantki.

Po merytorycznej dyskusji w trakcie posiedzenia komisji, które odbyło się w trybie zdalnym za pośrednictwem MS Teams, uwzględniając stanowiska wszystkich członków, obradująca w pełnym, siedmioosobowym składzie Komisja, uznała, że przedstawione do oceny osiągnięcie naukowe zatytułowane „Language Fossilisation in the Advanced Learners of Polish as a FL: Focus on Problems and Possible Solutions, Wydawnictwo Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach, Katowice 2021, ss.187”, jak i załączony dorobek naukowy, nie spełniają

przesłanek określonych w art. 219 ust. 1 pkt 1-3 ustawy z dnia 20 lipca 2018r. *Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce* (Dz. U. z 2020r. poz. 478). W związku z powyższym, w głosowaniu jawnym Komisja podjęła bezwzględną większością głosów uchwałę wyrażającą **negatywną opinię w sprawie nadania dr Marzenie Wysockiej-Narewskiej stopnia doktora habilitowanego** w dziedzinie nauk humanistycznych, w dyscyplinie językoznawstwo.

Komisja przekazuje niniejszą uchwałę Radzie Dyscypliny Językoznawstwo Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach.

§ 2

Uchwała wchodzi w życie z dniem jej podjęcia.

Przewodnicząca Komisji

Prof. dr hab. Elżbieta Mańczak-Wohlfeld

Sosnowiec, 27 września 2024r.